

17

29. febr.

AUGLÝSING

um staðfestingu á heilbrigðissamþykkt
fyrir Garðahrepp.

I. KAFLI

A. Almenn ákvæði.

1. gr.

Samþykktin gildir fyrir lögsagnarumdæmi Garðahrepps, þó sérstaklega fyrir þéttbýli í hreppnum, en fyrir sveitarbýlin eftir því, sem við verður komið.

2. gr.

Hreppsnefnd er heimilt að veita undanþágu frá einstökum ákvæðum samþykkjarinnar með leyfi heilbrigðisnefndarinnar, ef óhjákvæmilegt þykir vegna aðslæðna eða staðhátta.

3. gr.

Heilbrigðisnefnd er skipuð 3 mönnum. Er hreppsstjóri sjálfkjörinn í nefndina og er jafnframt formaður hennar. Ef héraðslæknir er ekki búsettur í umdæmi nefndarinnar, skipar hreppsnefnd nefndarmann í hans stað eftir tillögum hans. Þriðja nefndarmann kys hreppsnefnd úr sínum hópi.

4. gr.

Formaður kveður heilbrigðisnefnd til funda svo oft, sem þurfa þykir. Honum er skylt, að kveðja nefndina á fund, ef héraðslæknir eða heilbrigðisfulltrúi æskir þess.

5. gr.

Heilbrigðisnefnd heldur gerðabók, og skulu í hana skráðar fundargerðir svo og kærur, er nefndinni berast. Senda skal hreppsnefnd eftirrit af hverri fundargerð.

6. gr.

Formaður sér um, að fyrirmæli heilbrigðisnefndar séu framkvæmd. Þó getur hann neitað að sjá um framkvæmd þeirra, og skal málinu þá skotið til hreppsnefndar. Ef hún samþykkir fyrirmælin, er formanni skylt að sjá um framkvæmd þeirra.

7. gr.

Ef ágreiningur rís milli heilbrigðisnefndar og hreppsnefndar um tilhögun eða framkvæmd heilbrigðisráðstöfunar, skal leita úrskurðar heilbrigðisstjórnar. Þá getur einnig héraðslæknir skotið máli sínu til hennar, ef hann fær ekki framgengt þeim heilbrigðisráðstöfunum, er hann telur nauðsynlegar.

8. gr.

Hreppsnefnd ræður heilbrigðisfulltrúa eftir tillögum heilbrigðisnefndar. Heilbrigðisfulltrúi starfar samkv. erindisbréfi, er heilbrigðisnefnd setur honum. Hann skal sitja fundi heilbrigðisnefndar.

9. gr.

Á fjárhagsáætlun hreppsins skal jafnan, í samráði við heilbrigðisnefnd, veitt nokkur fjárhæð, er heilbrigðisnefnd getur ráðstafað til nauðsynlegra heilbrigðis-

framkvæmda. Að öðru leyti skal ávallt leita samþykkis hreppsnefndar áður en framkvæmdir eru hafnar, er hafa útgjöld í för með sér.

17
29. febr.

B. Um hlutverk og valdsvið heilbrigðisnefndar.

10. gr.

Heilbrigðisnefnd sér um, að haldin séu ákvæði þessarar reglugerðar, svo og annarra laga og reglugerða, er að heilbrigðismálum lúta.

Nefndin hefur eftirlit með öllu því, er varðar þrifnað, heilbrigði og hollustu-
hætti á samþykktarsvæðinu og setur um það, í samræmi við lög og reglur, fyrir-
mæli, sem öllum hlutaðeigendum er skylt að hlíta. Skal nefndinni heimilt að láta
rannsaka allt það, er þessi samþykkt fjallar um, svo og annað er að þrifnaði og
hollustuháttum lýtur, utan húss og innan.

- a. Nefndin hefur eftirlit með almennum þrifnaði og hreinlæti utan húss og lætur fara fram almenna hreinsun á lóðum og lendum á hverju vori og endranær eftir þörfum. Nefndin getur krafizt lagfæringa og viðgerða á lóðum og portum, ef nauðsynlegt þykir til þrifnaðar.
- b. Nefndin hefur eftirlit með vatnsveitu og vatnsbólum og lætur taka af vatninu sýni til rannsókna, þegar ástæða þykir til. Nefndin getur bannað notkun vatns úr vatnsveitu eða öðrum vatnsbólum ef hún telur þess þörf. Nefndin hefur eftirlit með allri fráræslu og getur bannað notkun á skolpræsum, vatns- og sorprenum ef hún telur þess þörf.
- c. Nefndin lítur eftir meðferð á sorpi úr húsum.
- d. Nefndin gerir ráðstafanir til upprætingar hvers konar meindýra úr húsum og hibýlum og getur bannað afnot húsnæðis, unz dýrin hafa verið upprætt. Nefndin getur krafizt þess, að hús séu gerð rottuheld.
- e. Nefndin hefur eftirlit með leiguibúðum, kjallaraibúðum og öllum lélegum íbúðum og gengst árlega fyrir skoðun á þeim. Nefndin getur bannað afnot íbúða, ef hún telur þær hættulegar heilsu og lífi íbúa.
- f. Nefndin hefur eftirlit með öllum stofnunum, fyrirtækjum og rekstri, sem um er fjallað í VII.—XIX. kafla þessarar samþykktar og getur krafizt endurbóta og lagfæringar á húsnæði, tækjum, aðbúnaði og frágangi, svo og hreinsunar og hreingerningar, ef hún telur þess þörf. Nefndin getur bannað afnot húsnæðis, sem um ræðir í þessari grein, ef hún telur það hættulegt heilsu og lífi þeirra, sem við eiga að búa.
- g. Nefndin getur gert ráðstafanir til útrýmingar hvers konar óskiladýra.
- h. Nefndin heldur skrá yfir allar þær stofnanir, fyrirtæki og rekstur, sem um er fjallað í samþykkt þessari.
- i. Nefndin aðstoðar héraðslækni við hvers konar sóttvarnir, eftir því, sem hann telur þörf á. Ef nauðsyn ber til, er henni heimilt að ráða starfsfólk til bráða-
birgða til sóttgæzlu, eftirlits eða hjúkrunar, en leita skal hún þó samþykkis hreppsnefndar, svo fljótt sem auðið er.
- j. Nefndin hefur heimild til að gera rikari kröfu til tryggingar þrifnaði og hollustuháttum en beinlínis er fyrir mælt í samþykkt þessari, að því er varðar hvert einstakt atriði, en jafnan skulu þær kröfur vera í samræmi við ákvæði samþykktarinnar um hliðstæð atriði eða almennt viðurkenndar þrifnaðar- og heilbrigðisreglur.
- k. Nefndin tilkynnir hlutaðeigendum þau ákvæði þessarar samþykktar, almennra laga og annarra reglugerða, er að heilbrigðismálum lúta og þá varða. Sama máli gegnir um ákvæði, er hún setur samkvæmt heimild í j-lið þessarar greinar.

17

29. febr.

C. Ýmis ákvæði.

11. gr.

Ekki má setja á stofn neina þá stofnun eða fyrirtæki né hefja neinn þann rekstur, sem um er fjallað í VII.—XVII. og XIX. kafla þessarar samþykktar, nema heilbrigðisnefnd hafi veitt leyfi til að sinni hálfu og farið sé að fyrirmælum hennar um allt, er varðar hollustuhætti. Slíkt leyfi þarf einnig til fyrirhugaðra breytinga á húsakynnum eða rekstri.

Öllum hlutaðeigendum er skylt að veita nefndinni eða umboðsmönnum hennar nauðsynlegan aðgang til eftirlits að stofnun þeirri, fyrirtæki eða rekstri, er þeir stýra.

12. gr.

Starfsfólk þeirra stofnana og fyrirtækja, sem um er fjallað í VIII. og X.—XVII. kafla þessarar samþykktar, skal sanna árlega með læknisvottorði, og oftast ef þurfa þykir, að það sé ekki haldið neinum þeim sjúkdómi, kvilla eða óþrifum, sem öðrum getur stafað hættu af eða vakið getur ógeð þeirra, er við það eiga skipti. Það skal í starfi sínu gæta svo rækilega hreinlætis sem auðið er, ganga þokkalega og hreinlega til fara, sápuþvo sér um hendur hverju sinni, eftir að það hefir gengið til salernis, og endranær eftir þörfum. Starfsfólk í neytluvörubúðum, rakara-, hárgreiðslu- og snyrtistofum skal klæðast sérstökum, hreinum hlífðarfötum við starf. Stúlkur í neytluvörubúðum skulu hafa hreina kappi á höfði.

13. gr.

Húsakynni þeirra stofnana og fyrirtækja, sem um er fjallað í VIII. og X.—XVII. kafla þessarar samþykktar, skulu fullnægja þessum almennu skilyrðum: vera rúm-góð, björt, hæfilega hituð og vel loftræst og að öllu leyti sámlægur dvalarstaður mönnum.

Í húsakynnum þeim, sem um er fjallað í VIII. og X.—XV. kafla þessarar samþykktar, skulu gölf lögð gólfdukk eða öðru jafngildi, loft máluð og veggir mál-aðir eða á annan hátt þannig frá þeim gengið, að auðvelt sé að halda þeim hreinum. Ákvæði þessarar málsgreinar taka einnig til húsakynna, sem um er fjallað í XVI. kafla 78—82. og 89. gr.

14. gr.

Í stofnunum þeim og fyrirtækjum, sem um er fjallað í VIII. og X.—XVII. kafla þessarar samþykktar, skal starfsfólk eiga greiðan aðgang að fatageymslu, rennandi vatni, hæfilega mörgum salernum, svo og þvagstæðum ef þurfa þykir, handlaugum, hreinum handklæðum eða pappírþurrkum og öðrum nauðsynlegum hreinlætis-gögnum. Gestum skal séð fyrir sams konar þægindum á öllum stöðum, sem þeim eru ætlaðir til afnota, og skulu konur vera sér um salerni og karlar sér.

15. gr.

Húsakynnum þeirra stofnana og fyrirtækja, sem um er fjallað í VIII.—XVII. kafla þessarar samþykktar, skal haldið svo hreinum og snyrtilegum sem auðið er. Þar, sem einhvers konar starfsemi fer fram að staðaldri, skulu gölf þvegin daglega og oftast, ef þurfa þykir. Ekki má sópa gölf. Áhöld og innanstokksmuni, lausa og fasta, skal þvo eða hreinsa á viðeigandi hátt eftir þörfum. Allsherjar hreingerning skal fara fram a. m. k. einu sinni á ári.

Ekki má hleypa hundum, köttum eða húsdýrum inn í húsakynni þau, sem um ræðir í þessari grein.

II. KAFLI

Um hreinlæti og þrifnað utan húss.

17

29. febr.

16. gr.

Gæta skal ákvæða 10. gr. a og 17—20 gr., að því er varðar hreinlæti og þrifnað utan húss og eftirlit með því.

17. gr.

Girðingar kringum hús og lóðir skulu þannig gerðar, að rottur og mýs geti ekki gert sér hreiður í þeim.

Eigendum er skylt að greiða kostnað af lagfæringum og viðgerðum á lóðum sínum og portum, svo og af hreinsun á þeim.

18. gr.

Ekki má fleygja á almanna færi, í læki, höfn innan hafnargarða né í fjörur neins konar rusli eða úrgangi. Ekki má heldur skilja eftir á almanna færi, grjót, mól, timbur eða annað byggingarefni, né neins konar rusl eða úrgang.

19. gr.

Öll flutningatæki, er fara um götur í undæmi hreppsins skulu þannig gerð, að flutningurinn valdi ekki óþrifnaði. Ef eitthvað slæðist eða hrynur niður við flutninginn, skal þeim, er flytur skylt að hreinsa það upp þegar í stað.

20. gr.

Bannað er með öllu, að bera salernaáburð í garða, hvort heldur um er að ræða matjurta- eða skrudgarða. Sorphaugar, opnar safngryfjur eða forir mega ekki vera á þettbyggðum svæðum í hreppnum.

III. KAFLI

Um vatnsveitu, vatnsból og frárennsli.

21. gr.

Gæta skal ákvæða 10. gr. b, að því er varðar vatnsból, vatnsveitu og frárennsli og eftirlit með því.

22. gr.

Þegar hreppurinn hefur komið upp sameiginlegri vatnsveitu fyrir samþykktar-svæðið eða hluta af því, skulu öll hús taka neyzluvatn úr henni eftir því, sem við verður komið, og staðhættir leyfa.

23. gr.

Kveðja skal heilbrigðisnefnd og héraðslækni til ráða, ef vatnsveita er lögð. Sama máli gegnir, ef leyfð er notkun annarra vatnsbóla.

24. gr.

Lagningu allra holræsa á samþykktarsvæðinu skal bera undir heilbrigðisnefnd.

25. gr.

Þar sem skolpi verður ekki veitt í götuholræsi, skal veita því eftir vatnsheldum holræsum gegnum rotþrær og leita um það fyrirmæla heilbrigðisnefndar hverju sinni.

26. gr.

Ef skolp er mengað daunillum efnum eða öðru, er þarfnast sérstakrar meðferðar, skal farið með það hverju sinni eftir fyrirmælum heilbrigðisnefndar.

17

29. febr.

Þar, sem því verður við komið og ekki veldur óþrifnaði, skal leiða öll skolpræsi til sjávar, og skulu þau ná út fyrir stórstraumsfjöruborð, að svo miklu leyti sem framkvæmanlegt er.

27. gr.

IV. KAFLI

Um salerni og meðferð sorps.

28. gr.

Öll salerni á samþykktarsvæðinu skulu vera vatnssalerni, þó getur heilbrigðisnefnd veitt undanþágu frá þessu ákvæði, ef það telst óhjákvæmilegt, en hlíta skal fyrir mælum hennar um frágang salerna af annarri gerð.

29. gr.

Hverju íbúðarhúsi skulu fylgja nægilega mörg sorpílát úr málmi, að stærð og gerð eftir fyrirmynd, sem heilbrigðisnefnd lætur í té. Í þau skal láta allt sorp, ösku og rusl úr húsinu, og mega þau aldrei standa opin. Ílátin skulu jafnan tæmd, áður en þau fyllast, og sorpið flutt burt.

Ekki má leggja skarnrennur í hús, nema heilbrigðisnefnd fallist á frágang þeirra.

30. gr.

Hreppsnefnd lætur annast brottflutning sorps og tiltekur hvert það skuli flutt. Sorpræsi skal afgirt og þannig frá því gengið, að fýla eða annar óþverri berist ekki til mannabyggða. Við sorpflutning má einungis nota lokaða vagna, er skulu þannig gerðir, að auðvelt sé að tæma ílátin beint í þá.

V. KAFLI

Um veggjalús, kakalaka, rottu og önnur meindýr.

31. gr.

Húsráðendum er skylt að tilkynna heilbrigðisnefnd, ef vart verður meindýra í húsum þeirra, hvort sem þau eru notuð til íbúðar, geymslu eða einhvers konar rekstrar.

Óheimilt er að leigja íbúðir, þar sem meindýrs verður vart, fyrr en þau hafa verið upprætt. Enginn má flytja úr þess háttar íbúð í aðra, nema gerðar sé ráðstafanir, er heilbrigðisnefnd metur gildar, til þess að meindýr berist ekki með honum. Skylt er húsráðanda að uppræta meindýr úr húsum sínum og hlíta um það fyrirmælum heilbrigðisnefndar í hvívetna. Ef einhver vanrækir að gera slíkar ráðstafanir innan þess tíma, er nefndin hefur tiltekið, getur hún látið framkvæma þær á hans kostnað.

32. gr.

Að öðru leyti skal gæta ákvæða 10. gr. d.

VI. KAFLI

Um íbúðarhúsnæði.

33. gr.

Um íbúðir og íbúðarherbergi í kjöllum fer eftir almennum lögum og reglum, sem á hverjum tíma gilda um það efni (sbr. lög nr. 57 14. júní 1929, um íbúð í kjöllum), svo og eftir byggingarsamþykkt hreppsins.

Umfram það, sem fyrir er mælt í almennum lögum og byggingarsamþykkt skal gætt ákvæða 10. gr. og 34.—36. gr.

34. gr.

Eigendum er skylt að halda leiguibúðum vel við.

17

29. febr.

35. gr.

Ekki má nota kjallara til íbúðar, ef gólf íbúðarinnar er meira en 30 cm undir yfirborði jarðvegs við gluggahlið.

36. gr.

Húseigendum er skylt að halda húsum sínum hreinum utan sem innan. Bárujárn skal mála, svo oft sem þurfa þykir.

VII. KAFLI

Um vinnustöðvar iðju-, iðnaðar- og verkafólks.

37. gr.

Um vinnustöðvar iðju-, iðnaðar- og verkafólks, þar með taldar verbúðir, verkamannaskýli og þess háttar, fer eftir almennum lögum og reglum, sem á hverjum tíma gilda um það efni (sbr. lög nr. 23 1. febr. 1952, um öryggisráðstafanir á vinnustöðum og væntanlegar reglugerðir samkvæmt þeim, reglugerð nr. 10 16. febr. 1929, um eftirlit með verksmiðjum og vélum, með áorðnum breytingum samkvæmt reglugerð nr. 95 30. júní 1941).

Umfram það, sem fyrir er mælt í almennum lögum og reglugerðum, skal gætt ákvæða 10. gr. f, 11. og 38. gr.

38. gr.

Peir, sem reka iðju eða iðnað eða aðra atvinnu á sérstökum vinnustöðvum, þegar samþykkt þessi gengur í gildi, skulu þegar í stað tilkynna það heilbrigðisnefnd og láta fylgja tilkynningunni nákvæma lýsingu á vinnustöð sinni og allri tilhögun þar.

VIII. KAFLI

Um skrifstofur, lesstofur, afgreiðslustofur og verzlunarbúðir, sem ekki lúta sérstökum fyrirmælum í samþykkt þessari.

39. gr.

Lofthæð í skrifstofum, lesstofum, afgreiðslustofum og verzlunarbúðum skal vera a. m. k. 2,5 m og loftrými á hvern starfsmann a. m. k. 10 m³.

Vélknúin loftræstingartæki skulu sett, þar sem slíks þykir þörf, svo sem í verzlunarbúðir, er verzla með ryksæla vöru.

40. gr.

Áklæði, vefnaðarvörustranga og annað af því tagi skal hreinsa öðru hverju með ryksugu.

41. gr.

Að öðru leyti skal gætt ákvæða 10. gr. f. og 11.—15. gr.

IX. KAFLI

Um vöruskemmur.

42. gr.

Vöruskemmur skulu vel loftræstar, rakalausar og rottuheldar.

17
29. febr.

43. gr.

Að öðru leyti skal gætt ákvæða 10. gr. f. 11. og 15. gr.

X. KAFLI

Um skóla og aðra kennslustaði.

44. gr.

Um skólahúsnæði og heilbrigðiseftirlit í skólum fer eftir almennum lögum og reglum, sem á hverjum tíma gilda um það efni. (sbr. lög nr. 61 8. júní 1957, um heilsuvernd í skólum, og reglugerð nr. 214 22. jan. 1958, um heilsuvernd í skólum, 9. gr. berklavarnalaga nr. 66 30. des. 1939, og 11. gr. laga nr. 66 19. júní 1933, um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma).

Umfram það, sem fyrir er mælt í almennum lögum og reglugerðum, skal gætt ákvæða 10. gr. f. 11.—15. og 45.—53. gr.

45. gr.

Lofthæð í stofum, sem notaðar eru til kennslu, skal vera a. m. k. 3 m og gólf-flötur á hvern nemanda a. m. k. 1,4 m². Ljósflötur glugga skal vera a. m. k. 1/6 gólfflatar, og gluggar mega ekki vita móti norðri.

Birta skal falla á vinstri hönd. Hiti í kennslustofum skal vera a. m. k. 18° C. Hitamælir skal vera í hverri stofu.

46. gr.

Kennsluborð og sæti skulu hæfa nemendum. Þau mega hvorki vera rifin né sprungin og auðvelt skal vera að halda þeim hreinum.

47. gr.

Hver nemandi skal eiga aðgang að sérstökum fatasnaga og sérstöku hólfi til geymslu á hlífðar- og útiskófatnaði. Ekki má geyma fatnað í kennslustofum og ekki ganga þangað inn á útiskóm.

48. gr.

Ekki mega nemendur nota sameiginleg drykkjarker, og jafnan skal drykkjarbúnaður þannig, að ekki þurfi að snerta hann með vörum, þegar drukkið er.

49. gr.

Ætla skal hverjum 20 stúlkum eitt salerni og hverjum 35 piltum eitt. Auk þess skulu piltar hafa aðgang að þvagstæðum.

50. gr.

Hverjum skóla skal fylgja leikvöllur með nauðsynlegum tækjum til íþróttar og leikiðkana.

51. gr.

Skólahúsnæði má ekki lána til annarra nota, nema með leyfi heilbrigðisnefndar.

52. gr.

Skólalæknir hefur eftirlit með heilsufari og þrifum nemenda og sér um, að fylgt sé fram í skólum fyrirmælum heilbrigðisnefndar, þessarar samþykktar og almennra laga og reglugerða, er að heilbrigðismálum lúta. Skólalæknir lætur heilbrigðisnefnd í té skýrslur um þann þátt starfs síns, er hana varðar.

53. gr.

Nemandi, sem haldinn er kláða eða öðrum óþrifum, má ekki sækja skóla. Sama máli gegnir um starfsmenn skólans.

XI. KAFLI

Um sjúkrahús, elliheimili, lækningastofur og aðrar heilbrigðisstofnanir.

17

29. febr.

54. gr.

Um heilbrigðisstofnanir og tilhögun þeirra fer eftir almennum lögum og reglum, sem á hverjum tíma gilda um það efni (sbr. sjúkralög nr. 93 31. des. 1953, og væntanlegar reglugerðir samkvæmt þeim).

Umfram það, sem fyrir er mælt í almennum lögum og reglum, skal gætt ákvæða 10. gr. f. og 11.—15. gr.

XII. KAFLI

Um dagvistarheimili barna.

55. gr.

Húsakynni dagvistarheimila barna skulu vera a. m. k. tvær rúmgóðar stofur, auk eldhúss, búrs, þvottaklefa með nægilega mörgum þvottaskálum, salerna og fatageymslu.

56. gr.

Hverju dagvistarheimili skal fylgja leikvöllur með nauðsynlegum leiktækjum.

57. gr.

Leita skal álits heilbrigðisnefndar, þegar ráðinn er forstöðumaður dagvistarheimilis. Læknir, sem til þess er ráðinn, skal hafa eftirlit með heilsufari, þrifum, meðferð og aðbúnað barnanna, og hann láti heilbrigðisnefnd í té alla vitneskju, er hana varðar.

58. gr.

Ekki má taka á dagvistarheimili barn, sem haldið er næmum sjúkdómi eða óþrifakvilla, né heldur barn frá heimili, þar sem slíkir sjúkdómar eða kvillar eru.

Ef upp kemur næmur sjúkdómur á dagvistarheimili eða grunur leikur á, að barn, sem sækir heimilið, sé haldið slíkum sjúkdómi, skal læknir heimilisins tilkynna héraðslækni þegar í stað.

59. gr.

Að öðru leyti skal gætt ákvæða 10. gr. f. og 11.—15. gr.

XIII. KAFLI

Um gistihús, matsölur og aðra veitingastaði.

60. gr.

Gistihús er hvert það hús eða húshluti, þar sem menn dveljast nætursakir fyrir borgun.

Svefnherbergi í gistihúsum mega ekki vera minni en svo, að 8 m³ loftrými komi á hvern gest.

Sængurfatnaður skal ætíð vera þokkalegur, heill og laus við ólykt. Ávallt skal skipt á rúmfatnaði, áður en nýjum gesti er vísað til sængur. Gestir skulu hafa aðgang að baði.

61. gr.

Lofthæð veitingastofu skal vera a. m. k. 2,5 m og hverjum gesti skal ætla a. m. k. 1,15 m² gólfplöt. Ekki má vera innangengt milli veitingastofu og herbergja, sem rekstrinum er óviðkomandi.

17

29. febr.

62. gr.

Á veitingahúsum, þar sem heitir réttir eða drykkir eru framreiddir, skal vera sérstakt eldhús með fullkomnum tækjum til matreiðslu, uppvotta og sótthreinsunar. Í eldhúsum skulu vera vélknúin loftræstingartæki ef þurfa þykir.

Réttir, sem ekki er neytt innan 4 klst. frá tilbúningi, skal geyma í kælikápum, þar sem hiti er undir 5° C. Þetta gildir þó ekki um heita rétti, sem geyma á í minnst 60° C hita, unz þeirra er neytt.

63. gr.

Ekki má bera gestum skörðótt eða sprungin matar- eða drykkjarilát og matreiðslu- og uppvottatæki skulu heil. Ílát og borðfæri skal þvo úr heitu sápuvatni og sjóða eða sótthreinsa í hæfilega virkum sótthreinsunarlegi hverju sinni eftir notkun, og þurrkur og þvottakústa skal sjóða hverju sinni eftir notkun. Búr, hillur og þess konar ber að þvo einu sinni í viku hið minnsta.

Í veitingastofu má ekkert geyma, sem ekki er ætlað til daglegra nota.

64. gr.

Herbergi, sem sjúkur maður hefur legið í, ber að sótthreinsa áður en það er notað að nýju, nema héraðslæknir telji óþarft. Sama máli gegnir um rúmfatnað og aðra muni, sem hinn sjúki hefur notað.

65. gr.

Að öðru leyti skal gætt ákvæða 10. gr. f. og 11.—15. gr.

XIV. KAFLI

Um rakara- hárgreiðslu- og snyrtistofur.

66. gr.

Ekki má vera innangengt milli rakara-, hárgreiðslu-, eða snyrtistofu og íbúðarherbergja eða annarra herbergja, sem rekstrinum eru óviðkomandi.

67. gr.

Öll áhöld, sem notuð eru við þjónustu á rakara-, hárgreiðslu- og snyrtistofum, skulu vandlega hreinsuð og sótthreinsuð hverju sinni eftir notkun, og hverjum gesti skal ætla hrein handklæði og hreina dúka. Á höfuðbrik stóla skal jafnan vera hreinn pappír.

Rafmagnstæki skulu viðurkennd af rafmagnseftirlitinu.

68. gr.

Ekki má veita þjónustu fólki, sem víst er um eða grunur leikur á, að haldið sé næmum sjúkdómum, og fólki með húðsjúkdóma í hársverði eða andliti má ekki veita þjónustu, nema sannað sé með læknisvottorði, að öðrum stafi ekki hætta af.

Ef uppvíst verður eftir á, að gesti með slíkan sjúkdóm hefur verið veitt þjónusta, skal tafarlaust leita fyrir mæla héraðslæknis um sótthreinsun á þeim tækjum, er við hann hafa verið notuð.

69. gr.

Nú telur gestur, að hann hafi orðið fyrir smitun eða fengið á sig óþrif á rakara-, hárgreiðslu- eða snyrtistofu, og ber honum þá tafarlaust að tilkynna það héraðslækni eða heilbrigðisnefnd.

70. gr.

Að öðru leyti skal gætt ákvæða 10. gr. f. og 11.—15. gr.

XV. KAFLI

um kirkjur og önnur samkomuhús.

17

29. febr.

71. gr.

Veggir, gólf og loft í kirkjum og öðrum samkomuhúsum skal þannig gert, að auðvelt sé að halda því hreinu. Vélknúin loftræstingartæki skulu sett þar, sem heilbrigðisnefnd telur slíks þörf.

72. gr.

Að öðru leyti skal gætt ákvæða 10. gr. f. og 11.—15. gr.

XVI. KAFLI

Um meðferð og sölu matvæla og annarrar neyzluvöru.

73. gr.

Um meðferð og sölu matvæla og annarrar neyzluvöru fer eftir almennum lögum og reglum, sem á hverjum tíma gilda um það efni. (sbr. lög nr. 24 1. febr. 1936, um eftirlit með matvælum og öðrum neyzlu- og nauðsynjavörum, og reglugerðir, sem settar hafa verið samkvæmt þeim lögum, einkum reglugerð nr. 49 15. júlí 1936 og reglugerð nr. 17 22. febr. 1939, reglugerð nr. 157 4. sept. 1953, um mjólkurvörur, bráðabirgðareglur nr. 57 12. marz 1941, um framleiðslu og sölu á rjómaís með eða án bragðbætandi efna, lög nr. 5 22. febr. 1949, um kjötmat o. fl., auglýsing nr. 185 22. nóv. 1940, um nokkrar vörur úr kjöti, og reglugerð nr. 155 8. sept. 1949, um kjötmat o. fl.).

Umfram það, sem fyrir er mælt í almennum lögum og reglugerðum, skal gætt ákvæða 10. gr. f. 11.—15. gr. og 74.—89. gr.

A. Almenn ákvæði.

74. gr.

- Ekki má vera innangengt milli neyzluvörubúða eða neyzluvörugeymslna og íbúðarherbergja eða annarra herbergja, sem rekstrinum eru óviðkomandi.
- Lofthæð húsakynna skal vera a. m. k. 2.5 m. Vélknúin loftræstingartæki skulu sett þar, sem heilbrigðisnefnd telur þörf á.
- Búðir og matvælagerðahús skal verja fyrir rottum, músum, flugum og öðrum meindýrum.
- Aldrei má handfjatla óumbúna vöru, sem ætluð er til neyzlu, eins og hún kemur úr búð, en nota til afgreiðslu á henni spaða, skeiðar, gaffla eða tengur, sem til slíks er gert.
- Til umbúða má einungis nota hreinan umbúðapappír eða annað jafngildi.

B. Um mjólk og mjólkurvöru.

75. gr.

Í mjólkurbúðum má einungis geyma og selja gerilsneydda mjólk.

76. gr.

Heilbrigðisnefnd getur leyft framleiðendum að selja neytendum ógerilsneydda mjólk milliliðalaust, ef fylgt er öllum ákvæðum þeirra laga og reglugerða, sem vísað er til í 73. gr. Aldrei má þó mjólk, sem seld er á þennan hátt, vera sambland mjólkur frá tveimur eða fleiri framleiðendum (heimilum).

17 Heimilt er að selja gerilsneydda mjólk, svo og mjólkurvöru, á matsölu- og
29. febr. veitingastöðum til neyzlu þar.

Ekki má selja mjólk eða mjólkurvöru á götum úti, nema heilbrigðisnefnd veiti leyfi til.

C. Um rjómaís og mjólkurís.

77. gr.

Fitumagn rjómaíss, sem seldur er til neyzlu í hreppnum, má ekki vera minna en 15% og mjólkuríss ekki minna en 6%.

Hvers konar blanda, sem notuð er í ísfrauð, skal gerilsneydd.

D. um brauðgerðarhús, brauðbúðir, heimabakstur o. fl.

78. gr.

Öll óumbúin vara skal geymd í luktum skápum. Brauð, sem ekki verða afgreidd með sérstökum tækjum (sbr. 76. gr. d), skulu geymd og afhent í sérstökum umbúðum.

79. gr.

Vöru, sem seld er í brauðbúð, má ekki neyta þar inni, nema húsakynni og annar búnaður sé til þess gerður og heilbrigðisnefnd hafi veitt leyfi til.

80. gr.

Heimabakaða brauðvöru má ekki selja, nema heilbrigðisnefnd hafi veitt leyfi til og farið sé að fyrirmælum hennar um allt, er máli skiptir.

81. gr.

Brauðvöru má ekki selja á götum eða torgum, nema heilbrigðisnefnd hafi veitt leyfi til, og ekki má ganga með hana milli húsa til framboðs.

82. gr.

Brauðvöru skal flytja milli brauðgerðarhúsa og búða í hreinum lokuðum og rykheldum kössum.

E. Um meðferð og sölu kjötvöru.

83. gr.

Kjöt og kjötvöru til daglegrar neyzlu má einungis selja í sérstökum kjötbúðum. Í kjötbúðum má einnig selja harðfisk í umbúðum, frystan fisk í umbúðum, fiskfars, lax, silung, síld, niðursuðuvörur, feitmeti, álag, osta, egg, kartöflur, rófur, grænmeti svo og aðra vöru, er heilbrigðisnefnd leyfir sölu á þar.

Um kjötbúðir gilda sérstaklega þessi fyrirmæli:

- Gólf kjötbúðar skal vera vatnshelt og lagt flísum eða öðru jafngildi, rás skal úr gólfi niður í skolpræsi, veggir skulu flísalagðir, glerjaðir eða húðaðir öðru jafngildi, en búðin að öðru leyti máluð.
- Botn búðarborða skal vera a. m. k. 15 cm frá gólfi. Borð skulu lögð gleri, marmara eða öðru jafngildi. Matvæli, sem standa á borðum, skulu varin gleri.
- Kjötkrókar og kjötstengur skal vera gljáð, höggstokkar, ef notaðir eru, úr hörðum viði og eggjárn öll óryðguð.
- Vara, sem ætluð er til neyzlu, eins og hún kemur úr búð, skal geymd í luktum glerskápum.
- Kæliklefi eða kælikápur skal vera í hverri kjötbúð.

F. Um meðferð og sölu á fiski.

17

29. febr.

84. gr.

Með þeim undantekningum, er getur í 83. og 85. gr., skal selja óunninn neyzlufisk í sérstökum fiskbúðum. Í fiskbúðum má einnig selja niðursuðuvöru, sjófugl, hval, sel, hákarl, harðfisk í umbúðum og aðra þá vöru, er heilbrigðisnefnd leyfir sölu á þar.

Um fiskbúðir gilda sérstaklega þessi fyrirmæli:

- a. Gólf skal vera úr terrazzo eða öðru jafngildi, með niðurfalli og hæfilegum halla að því.
- b. Gengið skal þannig frá veggjum, að auðvelt sé að hreinsa þá.
- c. Búðarborð skulu vera skúffulaus og klædd ryðfrium stálplötum eða öðru jafngildi. Skal þannig frá þeim gengið, að auðvelt sé að hreinsa undan þeim.
- d. Geymsluklefi skal fylgja hverri búð.
- e. Sérstakur upphitaður klefi skal ætlaður starfsfólki til fataskipta og dvalar.
- f. Í búð eða geymsluklefa skal vera þvottaker með rennandi vatni til fiskþvottar. Þar skal einnig vera lokað ílát undir fiskúrgang, og ber að hreinsa það daglega.
- g. Í búðinni skulu vera trog eða bakkar undir fisk. Ef trog eru notuð skulu þau græn máluð utan, en ljósmáluð innan og göt á botni.
- h. Kassar, sem notaðir eru til flutnings á fiski úr fiskbúðum til neytenda, skulu vera með loki, græn málaðir utan, en ljósmálaðir innan og á þá málað nafn eða merki eiganda.
- i. Ekki má láta fisk liggja á gólfi í búð eða geymslu.

85. gr.

Heimilt er sjómönnum að selja eigin afla úr bát, á landingarstað eða á götu. Við götusölu skal nota hreinlega, málaða vagna, og segir heilbrigðisnefnd til um gerð þeirra. Hverjum vagni skal fylgja lokað ílát undir úrgang.

86. gr.

Frá 1. maí til septemberloka má ekki selja óslægðan fisk, og aldrei má selja fisk, sem hefur ekki verið slægður, áður en sólarhringur er liðinn, frá því hann var deyður.

87. gr.

Allur neyzlufiskur skal vera hreinn, óskemmdur, ómarinn og að öllu leyti óaðfinnanlegur.

88. gr.

Við flutning á fiski skal ætíð gætt fyllsta hreinlætis. Aldrei má leggja óumbúinn fisk frá sér úti við, nema breitt sé undir hann.

Neyzlufiskur, sem fluttur er landveg til hreppsins, skal fluttur í lokuðum kössum, er taka mest 50 kg. Heilagfiski og skötu þarf þó ekki að flytja í kössum, en flytja skal fiskinn í heilu lagi og búa þannig um, að ryk komist ekki að.

G. Um meðferð og sölu annarrar neyzluvöru.

89. gr.

Kornvöru, kex, sykur og aðra neyzluvöru, sem ekki eru sérstök ákvæði um í samþykkt þessari og veginn er eða mæld jafnóðum og sala fer fram, skal geymd í vel luktum skúffum eða ílátum, er aldrei mega standa opin.

Smjör, smjörliki og ost skal geyma í luktum glerskápum.

17

29. febr.

XVII. KAFLI

A. Um baðstaði.

90. gr.

Baðstaðir skulu valdir þannig, að ekki sé hætt á, að neins konar saurindi berist í sjóinn (vatnið). Nægilega mörg salerni skulu vera í grennd við slíka staði og þannig um fráfrennsli búið, að sjórinn saurgist ekki af því.

91. gr.

Ef baðstaðir eru fjölsóttir, skal rannsaka vatnið öðru hverju og leyfa því aðeins notkun þeirra, að gerlafjöldi sé ekki úr hófi.

92. gr.

Baðgestum er skylt, að ganga þrífalega um baðströnd og ekki mega þeir saurga vatnið á neinn hátt.

Ef uppvíst verður, að sundgestur hefur næman sjúkdóm eða óþrífakvilla, opin sár, rennsli úr augum, eyrum eða nefi (áberandi kvef) niðurgang eða aðra kvilla, sem borizt geta manna á milli, ber að synja honum aðgangs að baðstað.

Ef grunur leikur á, að sundgestur sé haldinn einhverjum slíkum kvilla, skal synja honum aðgangs, nema læknisvottorð komi til.

93. gr.

Sérstakur gæzlumaður skal annast eftirlit á baðstað, og skylt er að hafa þar björgunartæki.

B. Um íþróttahús.

94. gr.

Gluggar skulu vera á gagnstæðum hliðum íþróttahúsa og ljósflötur þeirra helzt ekki minni en $\frac{1}{5}$ gólfplatnar. Gólf skulu þannig gerð, að slysaætta verði sem minnst. Leitast skal við að gera dýnur og önnur áhöld þannig úr garði, að þau safni ekki í sig ryki.

95. gr.

Auk æfingarsalar(-sala) skulu vera í hverju íþróttahúsi eitt eða fleiri búningsherbergi, baðherbergi með steypuböðum, salerni og áhaldaherbergi eða skápur fyrir ræstitæki.

Haga skal húsmunum þannig, að gengið sé í leikfimisal úr búningssklefa, og aldrei má fara þangað inn nema á sérstökum skóm.

96. gr.

Íþróttahús má ekki nota örara en svo, að nægur tími sé til nauðsynlegrar hreingerningar og loftræstingar.

Um lán á íþróttahúsum gilda ákvæði 51. gr.

C. Um íþróttavelli.

97. gr.

Íþróttavellir skulu þannig úr garði gerðir, að sem minnst rykist upp af þeim. Þeir skulu hreinsaðir eftir þörfum, og aldrei má safnast þar fyrir rusl. Slíkum völlum skulu jafnan fylgja salerni, búningssklefar og böð.

D. Um útileikvelli barna.

17

29. febr.

98. gr.

Heilbrigðisnefnd getur sett sérstakar reglur um útileikvelli barna.

99. gr.

Að öðru leyti skal gætt ákvæða 10. gr. f. og 11.—15. gr. eftir því sem við getur átt, að því er snertir starfsemi þá, er þessi kafli fjallar um.

XVIII. KAFLI

Um eftirlit með skipum, bátum og bifreiðum.

100. gr.

Um eftirlit með skipum og bátum fer eftir almennum lögum og reglum, sem á hverjum tíma gilda um það efni (sbr. lög nr. 68 5. júní 1947, um eftirlit með skipum, svo og reglur nr. 11 20. jan. 1953, um eftirlit með skipum og öryggi þeirra, sótt-varnarlög nr. 34 12. apríl 1954 og lög nr. 66 19. júní 1933, um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma.)

Umfram það, sem fyrir er mælt í almennum lögum og reglugerðum, skal gætt ákvæða 10. gr. f. og 101. og 104. gr.

101. gr.

Vistarverum skipshafna og farþega, svo og bifreiðum, skal haldið eins hreinum og auðið er. Um meðferð matvæla í skipum og bátum gilda sömu reglur sem á veitingahúsum, eftir því sem við verður komið.

102. gr.

Ekki má flytja með skipum eða bátum sjúklinga með næma sjúkdóma nema með leyfi héraðslæknis, er hefur um það samráð við landlækni, þegar mikið er í húfi.

103. gr.

Ef vart verður meindýra í skipi eða bát, sömuleiðis lúsar, kláða eða annarra óþrifa á skipverjum, skal skipstjóri tilkynna það heilbrigðisnefnd þegar í stað, og ber að hlíta fyrirmælum hennar um upprætingu.

104. gr.

Skipstjórar og útgerðarmenn, bifreiðarstjórar og eigendur bifreiða bera ábyrgð á, að farið sé að fyrirmælum héraðslæknis og heilbrigðisnefndar um allt, er lýtur að þrífnaði, sóttvörnum og heilsugæzlu í skipum, bátum og bifreiðum.

Kyrrseta má skip og taka bifreið úr umferð, ef brotið er í bága við fyrirmæli héraðslæknis eða heilbrigðisnefndar.

XIX. KAFLI

Um peningshús, búrekstur og skepnuhald.

105. gr.

Gæta skal ákvæða 10. gr. f. 11. og 106.—110. gr., um peningshús, búrekstur og skepnuhald.

106. gr.

Ekki má reisa peningshús, haughús, áburðarhús eða safngryfjur nema í samræmi við ákvæði heilbrigðissamþykktarinnar, enda skulu slíkar framkvæmdir tilkynntar heilbrigðisnefnd.

17

29. febr.

107. gr.

Peningshús má ekki standa nær íbúðarhúsi eða alfaravegi en 10 m og ekki má það standa nær vatnsbóli en 15 m og því aðeins svð nærri, að jarðvegi halli frá vatnsbóli.

108. gr.

Peningshús skulu vera björt og loftgóð, gólf og flór úr steinsteypu og húsin að öðru leyti þannig gerð, að auðvelt sé að hreinsa þau. Skulu þau kölkuð eða þrifuð viðlíka vel a. m. k. einu sinni á ári.

Gengið skal þannig frá haug- og áburðarhúsum og safngryfjum, að ekki berist frá þeim til mannabyggða ódaunn eða óþverri og mönnum og skepnum stafi ekki hætta af, þótt yfir þau sé gengið.

109. gr.

Hundahald er bannað á samþykktarsvæðinu. Þó getur hreppstjóri leyft mönnum, er stunda búrekstur að hafa smalahunda, ef heilbrigðisnefnd veitir samþykki til.

110. gr.

Búpeningur má ekki ganga laus á samþykktarsvæðinu, og ekki má reka hann gegnum íbúðarhverfi. Undanþegin eru þó útflutningshross á leið til skips, enda skulu þau rekin undir stjórn lögreglu.

XX. KAFLI

Lokaákvæði.

111. gr.

Hreppsnefnd skal ávallt leita umsagnar heilbrigðisnefndar um hvers konar ráðstafanir og framkvæmdir, er að heilbrigðismálum lúta.

112. gr.

Ef einhver vanrækir að vinna verk, sem heilbrigðisnefnd hefur mælt fyrir um samkvæmt samþykkt þessari, er nefndinni heimilt að láta vinna það á kostnað hans. Skal þá greiða kostnaðinn úr sveitarsjóði til bráðabirgða, en innheimta síðan hjá hlutaðeiganda, með lögtaki, ef þörf gerist.

113. gr.

Ef einhver brýtur ákvæði samþykktar þessarar eða vanrækir að hlýðnast í tæka tíð fyrirmælum heilbrigðisnefndar samkvæmt samþykktinni, skal hann sæta sektum allt að 5000 krónum, nema þyngri refsing liggji við að lögum, og rennur sektarféð í sveitarsjóð.

114. gr.

Með mál, er rísa út af brotum á samþykkt þessari, skal farið sem almenn lögreglumál.

115. gr.

Samþykkt þessi öðlast gildi, jafnskjótt og hún hefur verið birt í Stjórnartíðindum.

Samkvæmt lögum nr. 35 12. febrúar 1940 um heilbrigðisnefndir og heilbrigðis-samþykktir, er hér með eftir tillögum landlæknis staðfest framanrituð heilbrigðis-

samþykkt fyrir Garðahrepp í Gullbringusýslu, er hreppsnefnd Garðahrepps hefur samþykkt. 17
29. febr.

Þetta birtist hér með til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í dóms- og kirkjumálaráðuneytinu, 29. febrúar 1960.

Bjarni Benediktsson.

Gústav A. Jónasson.

AUGLÝSING

18

1. marz

um vinnumiðlun í Skeggjastaðahreppi í Norður-Múlasýslu.

Samkvæmt heimild í 1. gr. laga nr. 52 9. apríl 1956 um vinnumiðlun, hefur félagsmálaráðherra ákveðið að vinnumiðlun skuli starfrækt í Skeggjastaðahreppi í Norður-Múlasýslu.

Um framkvæmd vinnumiðlunarinnar fer eftir lögum nr. 52/1956 um vinnumiðlun og reglugerð um vinnumiðlun nr. 130/1956.

Félagsmálaráðuneytið, 1. marz 1960.

F. h. r.

Hjálmar Vilhjálmsson.

Hallgrímur Dalberg.

AUGLÝSING

19

1. marz

um að lög nr. 29 7. apríl, um atvinnuleysistryggingar, skuli taka til Skeggjastaðahrepps í Norður-Múlasýslu.

Samkvæmt heimild í 1. mgr. 4. gr. laga nr. 29/1956 um atvinnuleysistryggingar hefur félagsmálaráðuneytið ákveðið að lög um atvinnuleysistryggingar skuli taka til Skeggjastaðahrepps í Norður-Múlasýslu.

Félagsmálaráðuneytið, 1. marz 1960.

F. h. r.

Hjálmar Vilhjálmsson.

Hallgrímur Dalberg.